

Commissie Ruimtelijke Kwaliteit Oss

ADVIES COMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT

onderwerp:	Windpark Oss
advies:	1
initiatiefnemer:	Gemeente Oss
projectleider:	Leo de Hoogt (gemeente Oss)
behandeldatum:	03 november 2015
openbaar/besloten	O

Toelichting

Zowel landelijk als provinciaal en regionaal zijn er doelstellingen voor duurzame energie opgesteld. Gemeente Oss wil in de top 3 komen van duurzaamste gemeenten in de provincie Noord-Brabant. Dat is een flinke ambitie. Daarom heeft de gemeente onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor windenergie.

Vandaag worden de uitkomsten van dit onderzoek toegelicht. Hieruit zal blijken dat er één locatie voldoet voor het plaatsen van windturbines.

Vraagstelling:

Welke suggesties kan de CRK geven voor de ruimtelijke inpassing van windmolens in relatie tot de beoogde locatie?

Advies

Geacht college,

In de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit van 03 november 2015 is het onderzoek naar een windpark in de gemeente Oss aan de orde geweest. De heer Peter Huijs licht dit onderzoek toe door te beginnen met een uitleg waarom gekozen is voor windenergie. Windenergie is namelijk de goedkoopste vorm voor het opwekken van energie en geeft bovendien het meeste rendement. Eén gangbare windmolen van 3 Megawatt levert energie voor ongeveer 2.000 huishoudens. Dit staat gelijk aan circa 30.000 zonnepanelen (15 tot 20 ha).

De gemeente Oss en Raedthuys Windenergie B.V. hebben onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om windturbines binnen de gemeente Oss te realiseren. Deze locatiestudies hebben plaatsgehad op basis van de bestaande voorwaarden. Dit zijn juridische voorwaarden als minimale afstanden tot woningen, afstand gasleidingen, ed.

Daarnaast heeft de Provincie voorwaarden gesteld en bepaalt daarmee de zoekcriteria voor geschikte locaties:

- Op of aangrenzend aan een (middelmatig tot groot) bedrijventerrein;
- Lijnopstelling van ten minste 3;
- Behoud de openheid van de Beerse Overlaat.

Ook de milieuregels zoals geluid, slagschaduw en veiligheid spelen een rol in de zoektocht naar een geschikte locatie. Er is gekeken naar de drie grote bedrijventerreinen: Vorstengrafdonk (inclusief circuit Nieuw Zevenbergen), Molada en Elzenburg.

Bij toepassing van de voorwaarden, blijft alleen Elzenburg over.

Op dit bedrijventerrein bevinden zich bedrijven met hogere milieucategorieën. Het lijkt lastig om tussen de gevestigde bedrijven windturbines in te passen. Vandaar dat er is gezocht naar aanliggende gronden. Binnen het plangebied zijn er mogelijkheden om circa 6 windturbines te realiseren. Er zijn 3 modellen die ook nog gecombineerd kunnen worden:

- 3 windmolens langs de N329
- 4 in een ruit (als kop op het bedrijventerrein)
- 6 windmolens (2 rijen van 3)

De heer Huijs benadrukt dat dit plangebied de beste optie is binnen de huidige spelregels van de provincie. Realisatie is bovendien direct haalbaar en het voldoet aan de doelstellingen van de gemeente.

Reactie CRK

Algemeen

De CRK complimenteert de heer Huijs met deze heldere presentatie en heeft natuurlijk niets in te brengen tegen de plannen van de gemeente Oss om te streven naar een duurzame toekomst. Van de opstelling van 6 windmolens is een mooie visualisatie gemaakt in de presentatie, en daarom zou de CRK heel graag voor een volgende keer de andere combinaties ook gevisualiseerd zien.

Zoekcriteria

Met betrekking tot het realiseren van een windpark in Oss zet de CRK vraagtekens bij de zoekcriteria en de voorwaarden die de provincie oplegt. Zo is het criterium 'op of grenzend aan een bedrijventerrein' twijfelachtig te noemen. Op een bestaand bedrijventerrein waar alle gronden al zijn uitgegeven is het niet haalbaar om windturbines te plaatsen, los van het feit dat de bedrijven zelf geen windmolen op hun terrein willen, zoals de heer Huijs zelf ook aangaf.

Daarnaast vraagt de CRK zich af wat verstaan wordt onder 'grenzend aan', want zoals de windturbines op deze locatie bij industrieterrein Elzenburg worden voorgesteld is de CRK van mening dat de windturbines gewoon in het open landschap staan en geen verbinding hebben met het bedrijventerrein. Of te wel wat is de maximale afstand waarbinnen de windmolens geplaatst moeten worden om nog onder de voorwaarde te vallen dat het aansluit bij een bedrijventerrein? Volgens de heer Huijs is er geen afstand gekoppeld aan dit criterium.

De CRK krijgt het gevoel dat het voorstel van een windpark op deze locatie wordt gebracht vanuit beperkingen in plaats vanuit enthousiasme, want deze locatie is gelet op de eisen nog de enige mogelijkheid. Bovendien laat de provincie met deze criteria de mogelijkheid van windturbines in een lijnstructuur (langs kanaal, Maas, wegen e.d.) los.

Van hieruit verder geredeneerd geeft de CRK mee om te bedenken hoe dit voorstel past in de totaal visie van de gemeente Oss over duurzaamheid. Bedenk eens hoe die maximaal zes windturbines zich verhouden tot dit totaalbeeld.

Wanneer de CRK op locatie gaat kijken, wordt het volgende besproken en opgemerkt:

- CRK adviseert om binnen de contouren van het bedrijventerrein te blijven.
Opstelling van 6 windmolens gaat ver voorbij het bedrijventerrein het landschap in.
De windmolens staan in het open gebied
- CRK is niet unaniem over de opstelling van de windmolens. Terwijl de een pleit voor een lijnopstelling langs de N329 gaat de voorkeur van een ander uit naar een clustering van de windmolens tegen het bedrijventerrein aan, omdat de lijnopstelling de gewaardeerde openheid van het landschap en de Maas doorbreekt
- Aandacht voor de kwaliteit van de voet, integratie van de techniek en de kleur van de turbine

Ten slotte kwam de heer Hagreis met een opmerking waarom er niet een energiepark gemaakt kan worden, naar het voorbeeld van o.a. Hamburg Georgswerder, met een combinatie van verschillende vormen van duurzame energie (wind, zon, mogelijk zelfs water). Pleidooi voor een positieve benadering van duurzaamheid en innovatie, met ook mogelijkheden voor educatie. (zie <http://www.iba-hamburg.de/projekte/energieberggeorgswerder/projekt/energieberg-georgswerder.html>).

De CRK reageerde direct heel enthousiast en brainstormde verder. Voeg een informatief en educatief centrum toe in combinatie met beeldende kunst en natuurontwikkeling rond de Hertogswetering. Leg een relatie met de zonnebomen en bloemen langs de N329. Maak er een verhaal van, want dan is er veel meer mogelijk; Dit leidt mogelijk tot de keuze van een compacte locatie, direct aansluitend op bedrijfsterrein De Geer. Maak samen met een goed landschapsarchitect een samenhangend ruimtelijk ontwerpvoorstel voor een Oss energiepark.

Advies

De CRK stelt voor om vandaag een tweeledig advies uit te brengen, namelijk één voor deze locatie en één voor de hele gemeente Oss. De CRK wil graag over dit onderwerp adviseren en meedenken in de ambitie van de gemeente Oss voor de lange termijn waarbij de voorwaarden van de provincie worden losgelaten. De ambitie van de gemeente Oss is ten slotte veel groter dan de beperkingen die de provincie oplegt.

De CRK adviseert voor de hele gemeente Oss:

- te zoeken naar andere locaties, zoals bijvoorbeeld het westen van Oss. Dit landschap en deze polder zijn veel grootschaliger met minder cultuurhistorie en biedt meer

mogelijkheden

- meerdere kleinere windmolens langs de N329 te plaatsen (lijnstructuur)
- de molens goed in te passen in het landschap (kleur en inpassing op niveau van het maaiveld)

Naast het advies op zoek te gaan naar andere geschikte locaties en mogelijkheden, benadrukt de CRK rekening te houden met de doorontwikkeling van deze vorm van duurzame energie en verwijst naar voorbeelden waarbij de windturbines zijn weggewerkt in een box op een gebouw geïntegreerd in de architectuur. De heer Huijs vult aan dat de windturbines een levensduur hebben van ongeveer 25 jaar waarna ze verwijderd worden. Dan volgt er een nieuw afwegingsmoment en kan een nieuwe vorm van windenergie inderdaad een optie zijn. Voor nu is dat geen optie, aldus Huijs, want de urgentie om snel te handelen en de doelstellingen te halen is hoog.

De CRK adviseert voor de locatie Elzenburg:

- een opstelling van 3 of 4 windturbines met aandacht voor de kleur en de kwaliteit van de voet, geclusterd tegen het bedrijventerrein aan of als lijnelement langs het Burgemeester Delen kanaal of de N329. Daarbij moet opgemerkt worden dat de openheid van het landschap (oost-west en vice versa) door de molens langs de N329 doorbroken wordt
- Blijf binnen de contouren van het bedrijventerrein
- Daarom heeft een opstelling van 6 windturbines niet de voorkeur van de CRK
- Maak een energiepark met verschillende vormen van duurzame energie

Vervolg

Het advies van de CRK wordt meegenomen in het proces van het ontwerpvoorstel dat de raad vaststelt. De CRK wil graag op de hoogte blijven van dit proces en ziet een volgende uitwerking graag tegemoet.

Namens de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit,

Ir. C.E. van Esch, voorzitter